

a vis maior esemény elektronikus úton történő bejelentéséről

I. A közlemény célja, jogszabályi alapok

Jelen közlemény célja, hogy az *elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazandó egyes szabályokról és a vis maiorral összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról* szóló 94/2015. (XII. 23.) FM rendelet [a továbbiakban: 94/2015. (XII. 23.) FM rendelet], továbbá az *Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból, valamint az Európai Tengerügyi és Halászati Alapból finanszírozott intézkedések megvalósulásának időtartama alatt, elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazandó egyes szabályokról* szóló 57/2015. (XII. 23.) MvM rendelet [a továbbiakban: 57/2015. (XII. 23.) MvM rendelet] (a továbbiakban együttesen: vis maior rendeletek) által előírt, a kötelezően elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül történő vis maior esemény bejelentéssel kapcsolatos eljárás részleteiről tájékoztatást nyújtson.

Tekintettel a vis maior rendeletek többszöri módosítására, valamint a *Magyar Államkincstárról* szóló 310/2017. (X. 31.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 310/2017. (X. 31.) Korm. rendelet] módosítására, szükségessé vált a korábbi, a vis maior esemény bejelentéséről és a bejelentés benyújtását szolgáló elektronikus felületről szóló 18/2018. (IV. 9.) számú Kincstár Közleményben foglaltak aktualizálása.

II. Ügyfél-nyilvántartási kötelezettségek, ügyfél adatokban történő változás-bejelentés

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az **ügyfél nyilvántartásba vételére**, valamint a nyilvántartásba vett adatokra vonatkozó **változás-bejelentési kötelezettségének** teljesítésére a mindenkor hatályos, az Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszerbe történő nyilvántartásba vétel és változás bejelentés szabályairól szóló közlemény [a továbbiakban: **Ügyfél-nyilvántartási Közlemény**] rendelkezései az irányadóak.

Az ügyfél-nyilvántartással kapcsolatban bővebb információ a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) honlapján az alábbi linken található:

<https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/ugyfelnyilvantartas>

Az ügyfél-nyilvántartáshoz kapcsolódó hatályos közlemények az alábbi útvonalon keresztül érhetők el:

<https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/tamogatasok-listazo/-/tamogatas/893/kozlemeny>.

A Kincstár a kérelmek ügyintézését részben az Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszerben (a továbbiakban: Ügyfél-nyilvántartási Rendszer) szereplő adatok alapján végzi, ezért kérjük, fordítson kiemelt figyelmet arra, hogy az **Ügyfél-nyilvántartási Rendszerben szereplő adatai mindig naprakészek legyenek**, és **tegyen eleget** a nyilvántartáshoz kapcsolódó **változás-bejelentési kötelezettségeinek** is.

III. A vis maior esemény

Amennyiben jogszabály nem zárja ki, a Kincstár elháríthatatlan külső okként (a továbbiakban: vis maior) ismer el olyan, a 94/2015. (XII. 23.) FM rendelet alapján **igazoltan bekövetkezett** rendkívüli körülményt, cselekményt vagy eseményt (a továbbiakban együtt: esemény), amely **előre nem látható**, és amelynek **következményeit** az adott helyzetben általában elvárható gondosság tanúsítása esetén sem, vagy csak aránytalan mértékű beavatkozással lehetett volna elhárítani.

A vis maior esemény bekövetkeztének lehet olyan hatása, hogy az ügyfél a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatásra vonatkozó jogszabályban, pályázati felhívásban, vagy a támogatáshoz kapcsolódó más szabályozó eszközökben (pl. Irányító Hatóság vagy a Kincstár által kibocsátott közleményben, stb.) meghatározott feltételeknek, követelményeknek nem, vagy csak részben tud megfelelni, eleget tenni.

Amennyiben az ügyfél **hitelt érdemlő módon** (a vis maior rendeletekben és/vagy a támogatások végrehajtásával kapcsolatos szabályozó eszközökben meghatározott igazoló dokumentumokkal) **bizonyítani tudja a vis maior esemény bekövetkeztét és hatását**, akkor az ok-okozati viszony fennállása esetén – az erre irányuló döntés szerint részlegesen vagy teljes körűen – vis maior alapján **mentesülhet** a támogatási feltételek, kötelezettségek teljesítése alól.

A vis maior rendeletek alapján, a bekövetkezett vis maior esemény megfelelő igazolása esetén a Kincstár vis maior eseménynek ismerheti el különösen az alábbi eseményeket:

- a) az **ügyfél halála**;
- b) az ügyfél **hosszú távú munkaképtelensége**;
- c) a kötelezettségvállalás, illetve a bejelentés benyújtásának időpontjában előre nem látható,
 - ca) a **mezőgazdasági vagy feldolgozóipari üzem** (a továbbiakban együttesen: mezőgazdasági üzem) jelentős részének a **kisajátítása**,
 - cb) a mezőgazdasági üzemhez tartozó **földterületnek**, az **erdősített területnek**, **erdőnek**, továbbá a támogatott tevékenységgel érintett **földterületnek** (a továbbiakban együttesen: földterület) a **kisajátítása**,
 - cc) a mezőgazdasági üzem jelentős része vagy a földterület vonatkozásában **kisajátítást pótló adásvételi vagy csereszerződés megkötése**, vagy
 - cd) a mezőgazdasági üzem jelentős részének vagy a földterületnek jogszabály alapján történő **átminősítése**;
- d) a földterületnek **közcélra** vagy **közérdekből történő igénybevétele**, amennyiben ez a kötelezettségvállalás, illetve a bejelentés benyújtásának időpontjában nem volt előrelátható;
- e) a mezőgazdasági üzemet, a földterületet vagy az erdészeti létesítményt sújtó **természeti csapás**, illetve **szélsőséges időjárási körülmény** (így különösen földrengés, árvíz, szélvihar, aszály, belvíz, tüzeset, jégeső, fagy, felhőszakadás);
- f) a mezőgazdasági üzem részét képező vagy erdőterületen elhelyezkedő, állattartást, egyéb mezőgazdasági vagy feldolgozóipari tevékenységet, illetve egyéb támogatott tevékenységet szolgáló vagy támogatásból megvalósított építmények vis maior következtében történő **megsemmisülése**, illetve olyan mértékű **megrongálódása**, amely a **rendeltetésszerű használatot ellehetetleníti**;

- g) az ügyfél **állatállományának** egy részét vagy teljes egészét sújtó **járványos, fertőző megbetegedés** vagy az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletről szóló törvény szerinti **állat-járványügyi intézkedés** miatti **állománycsökkenés**;
- h) az ügyfél gondossága ellenére az **állatállománya** egészének vagy egy részének **elhullása** vagy **leölése**;
- i) az ügyfél **növényállományának**, illetve az ügyfél által termesztett **gombafajoknak** egy részét vagy teljes egészét sújtó **fertőzés**, illetve **károsító járványos szintű előfordulásából eredő kártétel**;
- j) **zárlati**, vagy Magyarország területén még **nem honos károsító**, illetve **károkozó** ellen hozott **hatósági intézkedés**;
- k) az **intervenció**s és **export** tevékenységgel összefüggő szállítási útvonalon bekövetkezett **váratlan vagy tartós akadály**, amelynek elhárítására az ügyfél önerejéből képtelen és az alternatív útvonal használata jelentős többletköltséggel jár;
- l) a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelet szerinti **veszélyhelyzet okán bekövetkezett akadályoztatás**.

A fenti felsorolás példálózó jellegű, csak a legjellemzőbb eseteket rögzíti.

IV. A vis maior esemény bejelentése

A vis maior esemény bejelentését abban az esetben lehet kezdeményezni, ha a **vis maior esemény már megtörtént**, illetve **bekövetkezett**, és a vis maior esemény következtében az **ügyfél nem tudja teljesíteni** a támogatás igénybevételéhez, vagy az intézkedésben való részvételhez szükséges valamely/valamennyi **feltételt, előírást**, illetve a megítélt támogatáshoz kapcsolódó művelési-, üzemeltetési-, üzemben tartási-, tartási-, stb. kötelezettségét, illetve vállalását (a továbbiakban együttesen: kötelezettségvállalás).

A vis maior esemény tényleges bejelentése előtt **javasolt felmérni**, hogy a bekövetkezett vis maior esemény **valóban érinti-e és mennyiben**, illetve **befolyásolja-e** az adott támogatást, annak betartandó előírásait, feltételeit, továbbá, hogy az ügyfél tett-e lépéseket az esemény és annak esetleges következményeinek elhárítására vonatkozóan.

Fontos kiemelni, hogy a vis maior esemény bekövetkezése **önmagában nem alapozza** meg annak automatikus elfogadását adott intézkedés tekintetében, a vis maior eseményre vonatkozó bejelentést kizárólag az összes tényező – a bekövetkezett vis maior esemény következményeinek, hatásainak, azok összefüggéseinek – alapos számbavételét követően javasolt benyújtani a Kincstárhoz.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az ügyfelek számára jogszabályban előírt általános feltételeket, kötelezettségeket a mezőgazdasági tevékenység folytatása során minden esetben be kell tartani!

Az éghajlat és környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokra nyújtandó támogatás igénybevételének szabályairól, valamint a szántóterület, az állandó gyepterület és az állandó kultúrával fedett földterület növénytermesztésre vagy legeltetésre alkalmas állapotban tartásának feltételeiről szóló 10/2015. (III. 25.) FM rendelet részletesen tartalmazza azon minimum követelményeket, amelyeket a mezőgazdasági tevékenység során szem előtt kell tartani.

A növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet [a továbbiakban: 43/2013. (IV. 23.) FVM rendelet] alapján a földhasználó és a termelő köteles védekezni különösen:

- **csávézással**, illetve talajfertőtlenítéssel azon károsítók ellen, amelyekről a növény a vegetációs időben más módon kielégítően nem védhető meg, vagy amelyek a kelő növényben különösen nagy kárt képesek okozni;
- **mezei pocok** és egyéb nagy kártételi veszélyt jelentő károsítók ellen;
- **kukoricamoly** ellen legkésőbb minden év április 15-éig a kukorica-, cirok- és kenderszármaradványok talajba forgatásával vagy más módon történő megsemmisítésével; továbbá
- **parlagfű** (*Ambrosia artemisiifolia*);
- **keserű csucsor** (*Solanum dulcamara*);
- **selyemkóró** (*Asclepias syriaca*);
- **aranka fajok** (*Cuscuta* spp.);
- a 43/2013. (IV. 23.) FVM rendelet 7. melléklete szerinti **raktári kártevők** ellen.

Kihangsúlyozandó, hogy fenti növényvédelmi kötelezettségek betartása alól a vis maior esemény alapján **kizárólag a vis maior esemény bekövetkezésétől a vis maior esemény fennállásának időszakában mentesíthető** az ügyfél. Tehát a vis maior esemény bekövetkezése előtti és a vis maior esemény (megszűnése) utáni időszak tekintetében a kötelezettségeket be kell tartani (utólagosan is gondoskodni kell az előírt kötelezettségvállalás teljesítéséről, pl. gyommentes állapot fenntartása)!

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény, az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény, illetve az állattartással összefüggő vonatkozó jogszabályokban meghatározott feltételek betartása az ügyfelek kötelezettsége.

Felhívjuk a figyelmet továbbá arra, hogy az **árvízzel, fakadó és szivárgó vizek által veszélyeztetett**, valamint **vízjárta területekre** vonatkozóan a *vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény*, illetve a *nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet* részletes rendelkezései alapján az ilyen területen folytatott mezőgazdasági tevékenység **kizárólag csak az ügyfél saját felelősségére** történhet, amelyért külön **kártalanítás** – ezzel összefüggésben a **vis maior esemény elismerése** – **nem jár**.

A nagyvízi (folyó)mederben fekvő ingatlan tulajdonosa, illetve használója a nagyvízi mederben **mezőgazdasági művelést, erdőgazdálkodást vagy más tevékenységet kizárólag saját felelősségére**, az árvizek levezetésének akadályozása nélkül, a környezet- és természetvédelmi, valamint a kulturális örökségvédelmi előírások megtartásával folytathat.

Az árvízvédelmi töltések mentesített oldalán lévő, az árvízi víznyomás miatt felszínre törő fakadó és szivárgó vizek által veszélyeztetett területen **mezőgazdasági használat, hasznosítás csak a tulajdonos vagy a használó saját felelősségére történhet**. A terület adottságaiból eredő esetleges károkért **kártalanítás nem jár**.

A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény (a továbbiakban: **1996. évi LV. törvény**) alapján a **vadászatra jogosult köteles a vadászható állat által okozott kárt (vadkár) megtéríteni**. Vadkárnak minősül: a gímszarvas, a dámszarvas, az őz, a vaddisznó, valamint a muflon által a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban, továbbá az

öz, a mezei nyúl és a fácán által a szőlőben, a gyümölcsösben, a szántóföldön, az erdősítésben, valamint a csemetekertben okozott kár tíz százalékot meghaladó része. Az 1996. évi LV. törvény 75. §-a és a 75/A. §-a alapján a **vadászatra jogosultat terheli a vadkáráért való felelősség és a bekövetkezett vadkárt a Polgári Törvénykönyvben foglalt szabályok alapján köteles megtéríteni.**

A vadászatra jogosult köteles a vadkár megelőzése érdekében az 1996. évi LV. törvény 78. §-a szerinti intézkedések megtételére, ugyanakkor a föld használója ugyanezen törvény 79. §-a alapján köteles a vadkárok, valamint a vadban okozott károk megelőzése érdekében együttműködni a vadászatra jogosulttal.

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 57. § b) pontjára figyelemmel a vadállomány okozta, erdőt érintő kár vis maiorként nem fogadható el!

A fentiekből adódóan a Kincstár **vis maiorként csak abban az esetben fogadhatja el a vadkár bekövetkezését vis maior eseményként, amennyiben az ügyfél igazolni tudja – hitelt érdemlő dokumentumok benyújtásával –, hogy az 1996. évi LV. törvény 78. §-ában és 79. §-ában meghatározott intézkedések ellenére a vadkár bekövetkezett.** Tehát nem elegendő csak a vadkár bekövetkezését igazolni a vadászatra jogosult által, hanem bizonyítani is kell, hogy a jogszabályi kötelezettségek betartása ellenére következett be a vis maior esemény. A jogszabályi kötelezettségek betartása ellenére bekövetkező vis maior eseményt a következő bekezdésben részletezett esetekhez kapcsolódó **írásos dokumentációval** szükséges hitelt érdemlő módon igazolni (*pl. számlamásolatok, bejelentési kötelezettségek írásos dokumentációi, az alkalmazott – jogszabályi feltételeknek megfelelő – agrotechnológia ismertetése, vadászati hatóság engedélyeztetési dokumentációi, a vadászatra jogosult és a föld használójának nyilatkozata a jogszabályban előírt kötelezettségek részletes teljesítéséről, vadkár igény érvényesítésére vonatkozó dokumentációk, stb.*)

A vadkár megelőzésére vonatkozó – a vadászatra jogosult, és a föld használójának – jogszabályi kötelezettségei (a teljes körű szabályozást az 1996. évi LV. törvény 78. § és 79. §-a tartalmazza)

▪ **a vadászatra jogosult köteles:**

- a vadkárral veszélyeztetett területre megfelelő számú és típusú, a vadkár megelőzését vagy elhárítását szolgáló vadgazdálkodási berendezést elhelyezni;
- ideiglenes villanypáztort telepíteni;
- a vadkár ellen célravezető szakszerű védekezési, illetve riasztási módszereket alkalmazni;
- a szükséges mennyiségben és mértékben történő elterelő etetést végezni;
- a szükséges mennyiségben és mértékben vadkárelhárító vadászatot folytatni;
- a vadászati hatóságnál idényen kívüli állomány szabályzó vadászat engedélyezését kezdeményezni.

▪ **a föld használója köteles:**

- közreműködni a vadkár elhárításában, illetve csökkentésében a vadászatra jogosulttal egyeztetett, és a károk elhárítására vagy csökkentésére alkalmas módon;
- a károsodás vagy a károkozás veszélye esetén a vadászatra jogosultat haladéktalanul értesíteni és tájékoztatni;
- a károkozás csökkentése érdekében közvetlenül az erdősült terület mellett található, mezőgazdasági tábla esetén gondoskodni arról, hogy az erdősült terület szélétől legalább 5 méter szélességben olyan mezőgazdasági kultúra kerüljön termesztésre, amely magassága alapján lehetővé teszi az erdőből kiváltó vad észlelését és vadkárelhárító vadászatát;

- a szakszerű agrotechnológiával művelt, a vad általi károkozás ellen a tőle elvárható mértékben és módon védett területeket a kritikus időszakokban ellenőrizni;
- nagy értékű növénykultúra esetében, illetve a fokozottan vadkárveszélyes területen fokozottan közreműködni a vadkár megelőzése és elhárítása tekintetében;
- a vadállomány kíméletéről megfelelő eljárások alkalmazásával gondoskodni;
- a mezőgazdasági tábla esetén hozzájárulni, hogy a vadászatra jogosult ideiglenesen, vadkárelhárító vadászatok célját szolgáló berendezéseket létesítsen, ha a létesítés és fenntartás költségeit a vadászatra jogosult fedezi;
- apróvadás vadászterületen az 1996. évi LV. törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott táblák kaszálása során vadriasztó láncot vagy egyéb, hanghatáson alapuló vadriasztó eszközt használni.

A föld használója jogosult a vadállomány túlszaporodása miatt a vadászati hatóságnál állományszabályozó vadászat elrendelését kezdeményezni.

Ha a **föld használója** rendes gazdálkodás körébe tartozó közreműködési kötelezettségének szakszerű és a károk elhárítására, csökkentésére alkalmas módon **nem tesz eleget, a vadkárt a föld használójának a terhére kell figyelembe venni** az 1996. évi LV. törvény alapján.

Amennyiben a föld használója vadkár igényét érvényesíteni kívánja, akkor az adott növénykultúrában keletkezett vadkárra vonatkozó bejelentési határidőn belül az észlelést követően, legfeljebb 15 nap elteltével – az egyes növénykultúrákra meghatározott bejelentési időszakban – köteles azt a vadászatra jogosultnak írásban bejelenteni.

A vis maior esemény bejelentéséhez kapcsolódó ügyintézés, bírálathoz **minden esetben hatással van az érintett támogatási/kifizetési vagy egyéb kérelem ügyintézésére**, illetve az **esetleges kapcsolódó intézkedésekre**. Az indokolatlanul benyújtott vis maior esemény bejelentés vizsgálata így az érintett támogatás tényleges kifizetésének szükségtelen elhúzóásával járhat.

A vis maior esemény bejelentésében az ügyfélnek fel kell tüntetnie:

- az **ügyfél-azonosítási adatokat**;
- a már bekövetkezett **vis maior eseményre vonatkozó adatokat** (pl. érintett terület, növényállomány, állat, beruházás, projekt azonosító adatai, stb.) különösen az esemény bekövetkezésének:
 - **helyét** (pl. blokkazonosító, helyrajzi szám, település, cím, stb.),
 - **időpontját** (kezdését, végét) Amennyiben a vis maior esemény bekövetkezése több tényező együttes fennállása révén jelentkezett, akkor azt kell mérlegelni az időpont meghatározásakor, hogy mikor vált egyértelművé az ügyfél számára, hogy a kötelezettségvállalását nem tudja teljesíteni és azt hitelt érdemlő módon (megfelelő igazolással) alá tudja támasztani. Kérjük, hogy tartsa szem előtt, hogy ez nem haladhatja meg a vis maior esemény bekövetkezésének kezdetétől számított 6 hónapot!
- az **esemény leírását** (a bekövetkezett vis maior esemény részletes leírását, amelyből egyértelműen kiderül az eseményt érintő összes körülmény, pontos okai, továbbá annak részletezése, hogy esetlegesen az ügyfél hogyan próbálta megelőzni az esemény bekövetkezését, enyhíteni az okozott károkat. Például a mezőgazdasági termék értékesítése megghiúsult, mert a vevő elállt a vásárlástól, azonban az ügyfél – megfelelően igazolt módon – megtette az új vevő felkutatásával összefüggő lépéseket. Az esemény részletes ismertetése alapvető fontosságú a bejelentés elbírálása szempontjából);

- **következményeinek megjelölését**, amely tartalmazza, hogy **mely támogatási feltételnek való megfelelést nem tudja teljesíteni** (pontosan meg kell adni a bejelentésben, hogy a bekövetkezett vis maior esemény az adott támogatás szempontjából milyen következményekkel jár, amelyek miatt a kötelezettségvállalást nem tudja betartani és melyek azok, amelyek alóli mentesítését kéri. Továbbá le kell írni azt, hogy pontosan mely kötelezettségvállalást nem tudja a vis maior esemény fennállásának ideje alatt tartani, megvalósítani (pl. árbevétel, üzemméret nagysága, stb.) és különösen beruházási támogatások esetén – amennyiben releváns – meg kell jelölni és részletesen indokolni azt a vis maior esemény fennállásán esetleg túlnyúló időtartamot, amely alatt a vis maior eseményből adódóan a kötelezettségvállalás teljesítése nem lehetséges.
- továbbá az **ügyfél nyilatkozatát** arra vonatkozóan, hogy az **esemény mely intézkedés vagy intézkedések, illetve pályázati felhívások** vonatkozásában merült fel, vagy arra vonatkozóan, hogy a bejelentés minden érintett támogatási intézkedés tekintetében érvényesítendő legyen (a pontos támogatási intézkedést, pályázati felhívást, és amennyiben ismert, akkor a támogatási kérelem, kifizetési kérelem vagy az ezek alapján hozott döntések iratazonosító számát kell megadni).

V. A vis maior eseményt igazoló dokumentumok

ÜGYFÉL ÁLTAL BENYÚJTANDÓ IGAZOLÓ DOKUMENTUMOK

1. Amennyiben a vis maior esemény jelen közlemény **III. fejezet a), b), c), d), f), j), k) és l) pontjaiban** felsorolt események miatt merült fel, úgy ezen esemény(eke)t a Kincstar csak abban az esetben ismerheti el vis maiorként, ha az(oka)t az ügyfél vagy meghatalmazottja, illetve az ügyfél vélelmezett örököse/örököse által meghatalmazott személy hatósági igazolással vagy más **hitelt érdemlő módon bizonyítja** (a továbbiakban együttesen: hivatalos igazoló dokumentumok).

Ezekben az esetekben a vis maior esemény bejelentéshez **elektronikusan mellékelni szükséges:**

- az esemény bekövetkezését tanúsító **hatósági bizonyítvány vagy egyéb hitelt érdemlő igazolás** másolatát, vagy
- az előzőekben említett okiratok kiállítására hatáskörrel rendelkező hatóság vagy egyéb szerv által kiadott – az okirat kiállítása iránti kérelem benyújtásának tényét tanúsító – **nyilatkozatot.**

A következőkben meghatározott, a vis maior esemény bejelentés alapját képező eseményeket hitelt érdemlő módon kell igazolni az alábbiak szerint:

- Az **ügyfél halála** esetén [III. fejezet a) pont] a vis maior esemény – az Ügyfél-nyilvántartási Közlemény figyelembe vételével a vélelmezett örökös vagy örökös, illetve a vélelmezett örökös vagy örökös által meghatalmazott személy által – **halotti anyakönyvi kivonattal** vagy – amennyiben rendelkezésre áll – **jogerős hagyatékátadó végzéssel** igazolandó.

Figyelem! Amennyiben az ügyfél halálával kapcsolatos vis maior bejelentés az ügyfél által meghatalmazott személy és nem a vélelmezett örökös/örökös vagy ezek meghatalmazottjai útján kerül benyújtásra, akkor a vis maior esemény elismerésére vonatkozó kérelem visszautasításra kerül, tekintettel arra, hogy ebben az esetben a kérelmet nem az igény érvényesítésére jogosult személy terjeszti elő. **A meghatalmazás mind a meghatalmazó ügyfél, mind a meghatalmazott halálával megszűnik.**

- Az **ügyfél hosszú távú munkaképtelenségét** [III. fejezet b) pont] az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 137. §-ában meghatározott egészségügyi dokumentációval kell igazolni az alábbiak szerint:
 - több résztevékenységből álló, összefüggő ellátási folyamat végén vagy fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátást követően az ellátás adatait összefoglaló **zárójelentéssel**; vagy
 - miniszteri rendeletben meghatározott járóbeteg-szakellátási tevékenység befejezésekor, a beteg ellátásával és gyógykezelésével kapcsolatos összefoglaló adatokat tartalmazó **ambuláns ellátási lappal**,

amelyek tartalmazzák többek között – összhangban az Eütv. 136. §-ában előírtakkal – a **kórelőzményre**, a **diagnózisra**, a **kapcsolódó vizsgálatra**, annak **eredményére**, illetve az **elvégzett beavatkozásokra** vonatkozó adatokat. Tartalmazza továbbá a **kezelés időtartamára**, illetve adott esetben a **munkaképtelenség várható megszűnésének idejére** vonatkozó információkat.

Fontos kihangsúlyozni, hogy a fenti információk teljes körű rendelkezésre állása a vis maior bejelentés elbírálásában jelentős szerepet játszik, hiszen ezek ismeretében lehet azt eldönteni, hogy a vis maior esemény előre nem látható módon következett-e be, illetve ezzel összefüggésben az ügyfél valóban nem tudja/tudta azon feladatait, kötelezettségvállalásait betartani, amelyek a támogatás szempontjából szükségesek.

Figyelem! A háziorvos által kiállított **orvosi igazolás**, valamint az „Orvosi igazolás a keresőképtelen (terhességi) állományba vételről”, illetve az „Orvosi igazolás folyamatos keresőképtelenségről” tárgyú igazolás **(táppénzes papír) önmagában nem elégséges** a vis maior esemény hitelt érdemlő igazolásához. A hosszú távú munkaképtelenségben bekövetkezett bármilyen változás esetén – ha az adott támogatásra hatással van – szükséges a Kincstár tájékoztatása – az erre vonatkozó külön felszólítás nélkül – a változást igazoló dokumentumok egyidejű megküldésével (megjelölve az érintett támogatási/kifizetési kérelmet).

- A mezőgazdasági üzem jelentős részének vagy a mezőgazdasági üzemhez tartozó földterületnek a **kisajátítását** [III. fejezet c) pont], valamint a mezőgazdasági üzem jelentős része vagy a földterület vonatkozásában kisajátítást pótló adásvételi vagy csereszerződés megkötését, továbbá a mezőgazdasági üzem jelentős részének vagy a földterületnek jogszabály alapján történő **átminősítését** a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény szerinti kisajátítási hatóság által kiállított, a **kisajátításról szóló végzéssel vagy határozattal**, illetve a **kisajátítási változási vázrajzzal** kell igazolni.

Amennyiben az igazolásul szolgáló dokumentum nem a vis maiorral érintett ügyfél nevére került kiállításra, kérjük csatolja az igazoláson feltüntetett személy és a vis maiorral érintett ügyfél közti kapcsolatot (pl. bérleti szerződés, nyilatkozat az adott területre vonatkozó földhasználati bejegyzésről, vagy a bejegyzés iránti kérelem benyújtásáról, stb.).

Ha a kisajátításról szóló végzés, vagy határozat, illetve a kisajátítási változási vázrajz beszerzése az ingatlan tulajdonosától akadályoztatott, akkor mellékelni szükséges az ügyfél nyilatkozatát arról, hogy a földhasználat bejegyzésére vonatkozó bejelentési kötelezettségének eleget tett az ingatlanügyi hatóság részére. Továbbá ezen felül csatolni szükséges az ügyfél nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a vis maior esemény bekövetkezését igazoló dokumentumok beszerzése milyen indokok alapján akadályoztatott.

Figyelem! A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény 95. §-a alapján a földhasználó a használatot annak megkezdésétől számított 30 napon belül köteles az ingatlanügyi hatósághoz nyilvántartásba vétel céljából bejelenteni.

Kisajátítás esetén a kisajátítási hatóság az ingatlan-nyilvántartás, illetve a földhasználati nyilvántartás adatai alapján minden esetben értesíti a kisajátítási eljárást lezáró döntésről az összes érintett ügyfelet, így az ingatlan bejegyzett földhasználóját is.

- A földterületnek **közcélra** vagy **közérdekből** történő igénybevételét [III. fejezet d) pont] – amennyiben ez a kötelezettségvállalás, illetve a bejelentés benyújtásának időpontjában nem volt előre látható –
 - **közcélra** vagy **közérdekből** történő igénybevételről szóló végzéssel;
 - **közcélból, illetve közérdekű célból jogot gyakorló szervezettel kötött szerződés hiteles másolatával** (amely tartalmazza a károsodott terület nagyságát);
 - **vázrajzzal** (amelyen pontosan fel van tüntetve a vezeték, út nyomvonala és a közcélra vagy közérdekből elvont terület helye)

kell igazolni.

Amennyiben az igazolásul szolgáló dokumentum nem a vis maiorral érintett ügyfél nevére került kiállításra, kérjük csatolja az igazoláson feltüntetett személy és a vis maiorral érintett ügyfél közti kapcsolatot (pl. bérleti szerződés, az adott területre vonatkozó földhasználati bejegyzés stb.).

Amennyiben a bejelentés alapjául szolgáló vis maior esemény a közcélra, illetve közérdekből igénybevett ingatlanokon az arra jogosult szervezetek [pl. Országos Villamostávvezeték Zrt. (a továbbiakban: Ovit), Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. (a továbbiakban: MOL), stb.] által végzett tevékenység következtében okozott káresemény, a bejelentéshez csatolni kell:

- a közcélból, illetve közérdekű célból jogot gyakorló szervezettel (pl. Ovit, MOL, stb.) kötött **szerződés hiteles másolatát**, amely tartalmazza a károsodott terület nagyságát, illetve vázrajzot, melyen pontosan fel van tüntetve a vezeték nyomvonala és a közcélra vagy közérdekből elvont terület helye.

Figyelem! Előfordulhatnak olyan esetek – jellemzően a többéves intézkedések esetén –, amikor a közcélra, vagy közérdekből kisajátított területen a kisajátítás ellenére a közcélból vagy közérdekből elvégzendő munkálatok még nem kezdődtek meg (pl. útépítés), így lehetőség van a munkálatok tényleges megkezdésének időpontjáig a mezőgazdasági tevékenység további zavartalan folytatására.

Ebben az esetben a Kincstár a vis maior eseményt csak abban az esetben fogadhatja el, ha az ügyfél csatolja a terület vagyonezrelőjével kötött megállapodást, amelyben rögzítésre kerül, hogy a kisajátítás ellenére az ügyfél mely feltételek mellett és meddig folytathatja mezőgazdasági tevékenységét.

- A **mezőgazdasági üzem** részét képező vagy **erdőterületen** elhelyezkedő, állattartást, egyéb mezőgazdasági vagy feldolgozóipari tevékenységet, illetve egyéb támogatott tevékenységet szolgáló **építmények** (jelen pont esetében, a továbbiakban együttesen: építmény) vis maior következtében történő **megsemmisülését**, illetve olyan mértékű **megrongálódását**, amely a rendeltetésszerű használatot ellehetetleníti [III. fejezet f) pont]:

- tűzkár esetén a *tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény* (a továbbiakban: **1996. évi XXXI. törvény**) szerinti **tűzvédelmi hatóság által kiállított tűzeseti hatósági bizonyítvánnyal**;
- az építmény egyéb módon történő megsemmisülését, megrongálódását a **káresemény bekövetkezésének igazolásra jogosult szerv által kiállított hatósági döntéssel** (végzés, határozat), **igazolással**, továbbá
- a bekövetkezett kár igazolására a **kár tényét tartalmazó okmánnyal** (pl. biztosító által kiállított szakvélemény, kárjegyzőkönyv, stb.);
- az építmény megsemmisítésével vagy megrongálásával járó, a *Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény* szerinti **rongálás** esetén a **szabálysértési hatóság, a bíróság, az ügyészség, illetve a nyomozó hatóság által kiállított ügyirattal, egyéb hatósági döntéssel, jegyzőkönyvvel** (amely hitelt érdemlő módon igazolja a bekövetkezett vis maior eseményt)

kell igazolni.

- A zárlati, vagy Magyarország területén még **nem honos károsító, illetve károkozó ellen hozott hatósági intézkedés** [III. fejezet j) pont] **az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által kiállított hatósági döntéssel, vagy egyéb igazolásával** igazolandó.
- Az intervenciós és export tevékenységgel összefüggő **szállítási útvonalon** bekövetkezett váratlan vagy tartós **akadályt**, amelynek elhárítására az ügyfél önerejéből képtelen és az alternatív útvonal használata jelentős többletköltséggel jár [III. fejezet k) pont], a szállítás módjától és útvonalától függően a *közlekedési igazgatási feladatokkal összefüggő hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet* szerint kijelölt hatóság által kiállított **hivatalos igazolást, döntést** kell csatolni.
- A *veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelet*, valamint a *koronavírus elleni védekezésről szóló 2020. évi XII. törvény* szerinti, az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt **veszélyhelyzettel** (a továbbiakban: veszélyhelyzet) [III. fejezet l) pont] **összefüggésben előálló következményeket** a megfelelő dokumentumokkal kell igazolni. Az ügyfélnek a vis maior bejelentésében be kell mutatnia, hogy a veszélyhelyzet fennállása milyen módon és mértékben érintette negatívan a támogatáshoz kapcsolódó kötelezettségvállalásainak teljesítését, mindezeket az arra alkalmas, megfelelő dokumentumokkal **igazolnia kell**.

Néhány példa a veszélyhelyzettel összefüggésben előálló következményekre:

- Az ügyfél által előállított termék értékesítési nehézségei miatt a mezőgazdasági termelői tevékenységből származó bevétele elmarad a pénzügyi tervében vállalt – jogkövetkezményekkel járó – időszakra vonatkozóan betervezett bevételtől. Ebben az esetben a könyvvizetésből kimutatható módon, számlákkal, szerződéssel, a megrendelővel folytatott írásos egyeztetések (pl. rendelés visszamondása, szerződések felbontása), egyéb megállapodások csatolásával tudja igazolni a vis maior esemény következményeit.
- Az ügyfél hatósági házi karanténban vagy kijelölt karanténban tartózkodik, így bizonyos eljárási cselekmények megtételében akadályoztatva van, illetve a támogatáshoz kapcsolódóan bizonyos kötelezettségeket, vállalásokat nem tud teljesíteni. Ebben az esetben szükséges csatolni a vis maior esemény bejelentéshez a járványügyi hatóság által kiállított, a hatósági házi karantén elrendeléséről vagy az Eütv. alapján a járványügyi elkülönítésről, járványügyi megfigyelésről, járványügyi zárlatról, valamint járványügyi korlátozásról szóló határozatot.

- A szőlő- és gyümölcsültetvényekben, valamint csemegekukorica táblákon a **seregély okozta káreseményt**, annak megelőzése érdekében – *a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet 4/A. § (5) bekezdése alapján* – végzett gyérítés igazolására az **ingatlan tulajdonosával**, illetve **jogszerű földhasználójával** és a külön jogszabályok alapján kijelölt **vadászatra jogosult**, a hegyközség területén működő **hegyőr**, valamint az ott **mezőőri szolgálatot ellátó személlyel kötött megállapodással** szükséges igazolni.
 - A védett vetési varjú állatfaj okozta káreseményt az **illetékes természetvédelmi hatóság által kiállított igazolással** kell igazolni, amely tartalmazza azt, hogy a védett **vetési varjú** állatfaj kártételének megelőzése érdekében – *a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 43. § (2) bekezdésének k) pontja*, illetve a 74. §-a alapján – az ügyfél kért riasztási módszer alkalmazásához szükséges engedélyt, illetve hatósági felügyeletet, tekintettel arra, hogy az okozott kártételt az ügyfél a tőle elvárható módon és mértékben már nem volt képes megelőzni.
 - A **méhállományokat** érintő vis maior esemény bejelentésekor meg kell adni, hogy a méhek szállításra, valamint vándoroltatásra kerültek-e a vis maior esemény bekövetkezésekor, illetve azt megelőzően. A szállításról és a vándoroltatásról *a méhállományok védelméről és a mézelő méhek egyes betegségeinek megelőzéséről és leküzdéséről szóló 70/2003. (VI. 27.) FVM rendeletben* meghatározottak szerinti igazolás szükséges a települési önkormányzat – fővárosban a kerületi önkormányzat – jegyzőjétől.
2. Amennyiben a vis maior esemény bejelentés alapjául szolgáló esemény a III. fejezet e) pontjában meghatározott esetkörön belüli tüzeset, úgy az eseményt a Kincstár csak akkor ismeri el vis maiorként, ha azt az ügyfél az 1996. évi XXXI. törvény szerinti, a **tüzeset helye szerint illetékes tűzvédelmi hatóság** által kiállított **tüzeseti hatósági bizonyítvánnyal**, vagy **tűzvizsgálati jelentéssel** igazolja.
3. Ha a vis maior esemény bejelentés alapjául a következő esemény(ek) szolgál(nak):
- Amennyiben jogszabály erre vonatkozó rendelkezést tartalmaz, úgy az ipari zöldségnövény termesztés esetén az ügyfélnek fel nem róható oknak minősül a **minősített vetőmag használatának igazolására** jogszabályban foglalt határidőnek a vetőmagszállító, illetve az integrátor **késedelmes szállítása** miatti elmulasztása. Ebben az esetben a bejelentést az ügyfélnek a vetőmag szállítást követő **hét napon** belül kell benyújtania azzal, hogy az eseményre vonatkozó adatoknál feltünteti az esemény leírását és csatolja az **ipari zöldségnövény minősített vetőmagnak a termelő részére történő késedelmes szállítását igazoló dokumentum másolatát**.
 - A dohány szerkezetátalakítási nemzeti programról és az azzal összefüggésben igényelhető csekély összegű támogatások feltételeinek megállapításáról szóló miniszteri rendelet vonatkozásában a **dohánylevél** a jelen közlemény III. fejezet e) pontja szerinti esemény miatti **jelentős mértékű minőségromlása**, úgy ezen esemény(ek) vis maiorként akkor kerül(nek) elismerésre a Kincstár által, ha az ügyfél a minőségromlás tényét az **elsődleges feldolgozó által kiállított igazolással** vagy **más hitelt érdemlő módon** bizonyítja.

VÉGREHAJTÁSBAN KÖZREMŰKÖDŐ SZERV ÁLTAL IGAZOLANDÓ VIS MAIOR ESEMÉNYEK

4. Amennyiben a vis maior esemény bejelentés alapja jelen közlemény III. fejezet e), g), h), i) pontokban felsorolt esemény, úgy a Kincstár megkeresi a 310/2017. (X. 31.) Korm. rendelet szerint:

- a mezőgazdasági üzem földterületét sújtó természeti csapás, illetve szélsőséges időjárási körülmény (földrengés, árvíz, szélvihar, aszály, belvíz, jégkár, fagykár stb.) tekintetében az **agrárkár-megállapító szervként eljáró megyei kormányhivatalt;**
- az ügyfél állatállományának egy részét vagy teljes egészét sújtó járványos, fertőző megbetegedés vagy elrendelt járványügyi intézkedés esetén az **élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi feladatkörében eljáró járási hivatalt;**
- az ügyfél gondossága ellenére az állatállománya egészének vagy egy részének elhullása vagy kényszervágása esetén az **élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi feladatkörében eljáró járási hivatalt;**
- az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvény hatálya alá tartozó területet sújtó természeti csapás, illetve szélsőséges időjárási körülmény (földrengés, árvíz, szélvihar, aszály, belvíz, jégkár, fagykár, stb.) tekintetében az **erdészeti hatóságként eljáró megyei kormányhivatalt;**
- az ügyfél növényállományának, illetve az ügyfél által termesztett gombafajoknak egy részét vagy teljes egészét sújtó fertőzés, illetve károsító járványos szintű előfordulásából eredő kártétel tekintetében a károkozás helye szerint illetékes **növény- és talajvédelmi hatáskörben eljáró megyei kormányhivatalt,**

amely az esemény bekövetkezésének tényéről és annak időpontjáról **végrehajtásban közreműködő szervi állásfoglalást** ad ki.

5. Ha az ügyfél jelen közlemény III. fejezetének e) pontja szerinti eseménnyel érintett terület vonatkozásában **vis maior bejelentést tesz** és ugyanezen terület vonatkozásában korábban *a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény* (a továbbiakban: Mkk. törvény) szerinti **kárbejelentést is tett**, akkor a **Kincstár** az esemény bekövetkezésének igazolása során az általa működtetett **mezőgazdasági kockázatkezelési adatbázis adatait is figyelembe veszi.**

***Figyelem!** Az Mkk. törvény alapján a Mezőgazdasági Kockázatkezelési Rendszer keretében benyújtásra kerülő **kárbejelentés önmagában nem minősül vis maior esemény bejelentésnek.** Amennyiben a bekövetkezett káresemény következményei hatással vannak az adott támogatáshoz kapcsolódó kötelezettségek, vállalások betartására úgy jelen közlemény alapján lehetőség van vis maior esemény bejelentésére is.*

VI. A vis maior esemény bejelentés benyújtásának módja

A vis maior esemény bekövetkezésére vonatkozó bejelentést, valamint az esemény bekövetkezését igazoló dokumentumokat **kizárólag elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül lehet bejelenteni** – a Kincstár honlapjáról közvetlenül elérhető – **Elektronikus ügyintézés alkalmazás**, vis maior esemény bejelentésére szolgáló elektronikus felületeken.

Az Elektronikus ügyintézés (E-ügyintézés) alkalmazás elérésének útvonala:

<https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/e-ugyintezes>

1. Azon intézkedések esetén, amelyek **nem kapcsolódnak az Egységes Kérelemhez** (jellemzően az EMGA belpiaci, külpiaci, intervenciós intézkedések, a nemzeti támogatások, illetve az ÚMVP és a VP alapján meghirdetett EMVA-ból finanszírozott intézkedések) az „E-ügyintézés” alkalmazás „Általános ügyintézés” menüpontján belül az „Általános Vis Maior kérelem” almenüpontja alatt kell a bejelentést megtenni.

Az általános vis maior bejelentés benyújtásához kapcsolódó felhasználói kézikönyv az alábbi útvonalon keresztül érhető el:

<https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/tamogatások-listazo/-/tamogatas/4415414/tajekoztatok>

2. Az **Egységes Kérelemhez** kapcsolódó azon intézkedések esetén, amelyeknél a vis maior esemény **csak az adott évre vonatkozó kérelmére** van hatással*, az „E- ügyintézés” alkalmazás „Elektronikus kérelemkezelés” menüpontján belül az „Egységes Kérelem” „EK – adott év – kiválasztás” almenüpontja alatt kell a bejelentést megtenni.

** az Egységes Kérelemhez kapcsolódó minden EMGA-ból finanszírozott közvetlen támogatásra, valamint nemzeti támogatásra vonatkozó kérelmet érintő vis maior, valamint az EMVA-ból finanszírozott intézkedések esetében a kifizetési kérelmet érintő vis maior, illetve az olyan EMVA intézkedésekre vonatkozó vis maior, amelyeknél a támogatási kérelem egyben kifizetési igénylés is.*

A tárgyévi Egységes Kérelemhez kapcsolódó vis maior bejelentés benyújtásához kapcsolódó felhasználói kézikönyv az alábbi útvonalon keresztül érhető el:

<https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/e-ugyintezes>

3. Az **Egységes Kérelemhez** kapcsolódó azon intézkedések esetén, amelyeknél a vis maior esemény a **több évre vonatkozó kérelmére/kötelezettségvállalására**** van hatással, valamint a vis maior esemény **egyéb, az Egységes Kérelemhez nem kapcsolódó intézkedéseket** (is) érint, akkor az „E-ügyintézés” alkalmazás „Általános ügyintézés” menüpontján belül az „Általános Vis Maior kérelem” almenüpontja alatt kell a bejelentést megtenni.

***azon ÚMVP, illetve VP alapján meghirdetett, EMVA-ból finanszírozott intézkedésekkel kapcsolatos vis maior, amelyek esetében a támogatási kérelmet a kifizetési igénylést megelőzően kellett benyújtani, és a vis maior esemény nem csak az adott évi kifizetési igénylést érinti, hanem a támogatási kérelemhez kapcsolódik.*

VII. Képviselőre vonatkozó szabályok

Amennyiben **vélelmezett örökös** kíván eljárni, akkor a vis maior esemény bejelentésével kapcsolatos eljárási cselekmény elvégzése előtt a vélelmezett örökösként való eljárásra irányuló kérelmét be kell nyújtania a lakóhely szerint illetékes megyei kormányhivatal Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztálya részére.

A vélelmezett örökös csak a hagyatéki eljárás jogerős lezárását megelőzően jogosult eljárni. A hagyatéki eljárás jogerős lezárását követően elvégzett eljárási cselekmények kizárólag abban az esetben nem minősülnek semmisnek, ha a vélelmezett örökös a hagyatékátadó végzés alapján tényleges örökössé válik.

A képviselőre vonatkozó **további esetekben** az Ügyfél-nyilvántartási Közlemény rendelkezései az irányadóak.

VIII. A vis maior esemény bejelentés benyújtásának határideje

Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a bejelentést:

- az esemény bekövetkezésétől számított **huszonegy napon** belül;
- az ügyfél elhalálása esetén a halotti anyakönyvi kivonat kézhezvételétől számított **huszonegy napon** belül; vagy
- az ügyfél akadályoztatása esetén az akadály megszűnésétől számított **huszonegy napon** belül,
 - amennyiben azonban a bejelentés természetű növénykultúrát érint, úgy – a betakarítás tervezett időpontjára figyelemmel – a **betakarítást megelőző tizenötödik napig**,

de bármely vis maior esemény tekintetében legkésőbb az esemény bekövetkezésétől számított **hat hónapon** belül kell megtenni, amely határidő **jogvesztő**.

Az akadályoztatás fennállásának, illetve megszűnésének tényét alátámasztó igazoló dokumentumot a vis maior bejelentéshez csatoltan szükséges megküldeni, ennek hiányában az akadályoztatás nem fogadható el.

IX. Elektronikus kapcsolattartás

Az elektronikus kapcsolattartásnak a *mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről* szóló 2007. évi XVII. törvény 38. § (3) bekezdése alapján történő **kötelező** vagy **önkéntes** választása esetén az ügyfél vagy meghatalmazottja a Kincstár felé teljesítendő, a 94/2015. (XII. 23.) FM rendeletben, valamint a Kincstár döntésében meghatározott kötelezettségét, illetve jogosultságát – amennyiben más, az elektronikus ügyintézésrel kapcsolatos jogszabályok azt lehetővé teszik – kizárólag elektronikus úton teljesítheti, illetve gyakorolhatja a 94/2015. (XII. 23.) FM rendelet alapján benyújtott vis maior bejelentésre indult eljárásban, ideértve – a bírósági felülvizsgálat és a felügyeleti eljárás kivételével – a jogorvoslati eljárást is.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az egységes kérelem esetén – így az azzal kapcsolatosan benyújtott vis maior bejelentések esetén is – a kamarai meghatalmazott által képviselt ügyfél kivételével kötelező az elektronikus kapcsolattartás.

Amennyiben a vis maior esemény bejelentéssel érintett intézkedés végrehajtását szabályozó nemzeti rendelet lehetővé teszi, és az ügyfél (vélelmezett örököse/örököse) vagy meghatalmazottja az előző bekezdés szerint az elektronikus kapcsolattartást választja, akkor a Kincstár az eljárás során keletkezett iratokat elektronikus úton közli az ügyféllel (vélelmezett örökössel/örökössel) vagy annak meghatalmazottjával.

X. A vis maior esemény bejelentésének elbírálása

Az elektronikus felületen beérkezett vis maior esemény bejelentést és az ügyfél által csatolt igazoló dokumentum(ka)t a Kincstár megvizsgálja és amennyiben azt a vis maior rendeletek és az érintett intézkedést szabályozó jogszabályok alapján hiányosnak találja, az ügyfelet **hiánypótlásra hívja fel**. A hiánypótlást a felhívásban megjelölt határnapig kell benyújtani a Kincstár részére.

A hiánypótlás beküldése teljesíthető elektronikus úton az alábbi elérhetőségen keresztül abban az esetben, ha az ügyfél – a IX. fejezetben foglaltak szerint – az elektronikus kapcsolattartást választotta.

Elektronikus ügyintézés (E-ügyintézés) alkalmazás/ Általános ügyintézés/Támogatáshoz kapcsolódó iratok elektronikus beküldése

<https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/e-ugyintezes>

Amennyiben az ügyfél a hiánypótlási felhívásnak nem tesz eleget, és ennek következtében nem lehetséges a tényállás tisztázása, az a kérelemre indult **eljárás megszüntetését** vonhatja maga után. A VP alapján meghirdetett, EMVA-ból finanszírozott intézkedések esetén a hiánypótlásban foglalt felhívást mulasztó ügyféllel szemben a hiány jellegétől függően részben helyt adó, vagy elutasító döntés hozható.

Amennyiben szükséges, akkor a Kincstár – a vis maior esemény bejelentésének hiánytalan benyújtását, illetve hiánypótlását követően – az V. fejezet 4. pontjában megnevezett, a 310/2017. (X. 31.) Korm. rendelet 18. § (1) bekezdése szerint illetékes végrehajtásban közreműködő szervtől állásfoglalást kér.

A vis maior esemény bejelentés és az ügyfél által csatolt igazoló dokumentum(ok), valamint az esetleges hiánypótlás és a végrehajtásban közreműködő szerv állásfoglalása alapján a Kincstár az érintett támogatási intézkedések, pályázati felhívások kapcsán a támogatási feltételek, illetve előírások teljesítése alóli mentesítés vonatkozásában a vis maior esemény bejelentést intézkedésenként, felhívásonként egyedileg, és a következménnyel okozati összefüggésben vizsgálja, és dönt annak elfogadásáról, vagy elutasításáról, továbbá a VP-ből finanszírozott beruházási támogatások tekintetében javaslatot tesz az Irányító Hatóságnak az adott kötelezettség teljesítése, illetve jogkövetkezmény alkalmazása alól történő mentesítést illetően.

XI. A Közlemény hatálya

Jelen közlemény a kihirdetése napján lép hatályba és ezzel egyidejűleg a vis maior esemény bejelentéséről és a bejelentés benyújtását szolgáló elektronikus felületről szóló 18/2018. (IV. 9.) számú Kincstár Közlemény hatályát veszti.

XII. Kapcsolódó jogszabályok

- A koronavírus elleni védekezésről szóló **2020. évi XII. törvény**;
- A büntetőeljárásról szóló **2017. évi XC. törvény**;
- A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló **2013. évi CCXII. törvény**;
- A Büntető Törvénykönyvről szóló **2012. évi C. törvény**;
- A mezőgazdasági termelést érintő időjárás és más természeti kockázatok kezeléséről szóló **2011. évi CLXVIII. törvény**;
- Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló **2009. évi XXXVII. törvény**;
- Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló **2008. évi XLVI. törvény**;
- A kisajátításról szóló **2007. évi CXXIII. törvény**;
- A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló **2007. évi XVII. törvény**;
- Az állatok védelméről és kíméletéről szóló **1998. évi XXVIII. törvény**;
- Az egészségügyről szóló **1997. évi CLIV. törvény**;

- A természet védelméről szóló **1996. évi LIII. törvény**;
- A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló **1996. évi LV. törvény**;
- A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló **1996. évi XXXI. törvény**;
- A vízgazdálkodásról szóló **1995. évi LVII. törvény**;
- A Rendőrségről szóló **1994. évi XXXIV. törvény**;
- A veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló **40/2020. (III. 11.) Korm. rendelet**;
- A földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló **383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet**;
- A közlekedési igazgatási feladatokkal összefüggő hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló **382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet**;
- A Magyar Államkincstárról szóló **310/2017. (X. 31.) Korm. rendelet**;
- A nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló **83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet**;
- Az éghajlat és környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokra nyújtandó támogatás igénybevételének szabályairól, valamint a szántóterület, az állandó gyepterület és az állandó kultúrával fedett földterület növénytermesztésre vagy legeltetésre alkalmas állapotban tartásának feltételeiről szóló **10/2015. (III. 25.) FM rendelet**;
- A növényvédelmi tevékenységről szóló **43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet**;
- A méhállományok védelméről és a mézelő méhek egyes betegségeinek megelőzéséről és leküzdéséről szóló **70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet**;
- A védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló **13/2001. (V. 9.) KöM rendelet**;
- Az elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazandó egyes szabályokról és a vis maiorral összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló **94/2015. (XII. 23.) FM rendelet**;
- Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból, valamint az Európai Tengerügyi és Halászati Alapból finanszírozott intézkedések megvalósulásának időtartama alatt, elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazandó egyes szabályokról szóló **57/2015. (XII. 23.) MvM rendelet**;
- A fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló **3/2020. (II. 28.) MvM utasítás**.

Amennyiben a közlemény és a vonatkozó jogszabályok között ellentmondás vagy eltérés merül fel, úgy minden esetben a jogszabályok rendelkezései az irányadóak.

További információk megtalálhatóak a Kincstár honlapján (www.mvh.allamkincstar.gov.hu), illetve tájékoztatás kérhető az mv.ugyfelszolgalat@allamkincstar.gov.hu e-mail címen, vagy a Kincstár honlapjának kérdés-válasz felületén a kapcsolódó intézkedések (jogcímek) kategóriájának kiválasztásával.

Budapest, 2020. június 30.

Dr. Kondra Laura
Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési
Támogatásokért Felelős
elnökhelyettes